

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет документальних комунікацій, менеджменту, технологій та фізики
Кафедра професійної освіти, трудового навчання та технологій

КВАЛІФІКАЦІЙНА (ДИПЛОМНА) РОБОТА

для здобуття освітнього ступеня «магістр»

на тему:

«РОЗВИТОК ГРАФІЧНИХ ВМІНЬ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ НА ЗАНЯТТЯХ ПРЕДМЕТУ «ТЕХНОЛОГІЇ» З ВИКОРИСТАННЯМ ПРАКТИЧНИХ МЕТОДІВ»

Добре 85 "В"
Фешук
20.10.2023 р.

Виконала: здобувачка вищої освіти
спеціальності 014.10 «Середня освіта
(Трудове навчання та технології)»

Борейко Наталія Сергіївна

Керівник: **Ю.В. Фешук** доцент,
кандидат педагогічних наук,

Рецензент: кандидат педагогічних наук,
доцент **М.С. Антонюк**

АНОТАЦІЇ

Борейко Н.С. Розвиток графічних вмінь учнів старших класів на заняттях предмету «Технології» з використанням практичних методів. Рукопис.

Кваліфікаційна (дипломна) робота на здобуття другого рівня вищої освіти «магістр» спеціальності 014.10 «Середня освіта (Трудове навчання та технології)». Рівненський державний гуманітарний університет, Рівне, 2023.

Актуальність дослідження зумовлена оновленням законодавчої бази й освітніх стандартів сучасної середньої освіти, що потребує відповідних змін у системі організації предметного навчання, зокрема й навчання технологій. Важливим у цьому аспекті є розвиток графічних вмінь учнів старших класів на заняттях предмету «Технології».

Об'єкт дослідження: процес вивчення навчального модуля «Креслення» предмету «Технології» в 10-му класі.

Предмет дослідження: методика розвитку графічних вмінь в учнів старшої школи при вивченні навчального модуля «Креслення» предмету «Технології» з використанням практичних методів.

Мета дослідження: теоретично обґрунтувати, розробити і експериментально перевірити методику розвитку графічних вмінь в учнів старшої школи при вивченні навчального модуля «Креслення» предмету «Технології» з використанням практичних методів.

Основними завданнями дослідження є: 1) проаналізувати сучасний стан дослідження проблеми методики розвитку графічних вмінь учнів старших класів на заняттях предмету «Технології» у психолого-педагогічній науці, розкрити на цій основі сутність, структурні компоненти, критерії, показники та рівні результативності цієї роботи; 2) розкрити чинники ефективного застосування практичних методів навчання та обґрунтувати особливості їх впровадження для розвитку графічних умінь учнів 10-11 класів на уроках технологій; 3) розробити, схарактеризувати та експериментально перевірити організаційно-методичні умови розвитку графічних вмінь в учнів старшої школи при вивченні навчального модуля «Креслення» предмету «Технології» з використанням практичних методів.

У кваліфікаційній (дипломній) роботі визначено методичні особливості розвитку графічних вмінь учнів старших класів на заняттях предмету «Технології»; критерії, показники та рівні (високий, достатній, середній та початковий) сформованості цих умінь.; обґрунтовано організаційно-методичні умови розвитку графічних вмінь в учнів старшої школи при вивченні навчального модуля «Креслення» предмету «Технології» з використанням практичних методів; експериментально перевірено ефективність розробленої методики на практиці.

Ключові слова: уміння, графічні уміння, метод навчання, практичні методи навчання, технології, старші класи, модуль «Креслення».

ANNOTATIONS

Boreyko N. Development of graphic skills of high school students in "Technology" classes using practical methods. Manuscript.

Qualification (diploma) of the robot for a different level of higher education "master" specialty 014.10 "Secondary education (Labor education and technology)". Rivne State Humanitarian University, Rivne, 2023.

The relevance of the study is determined by the updating of the legislative framework and educational standards of modern secondary education, which requires corresponding changes in the system of organizing subject education, including technology education. In this aspect, the development of graphic skills of high school students in the classes of the subject "Technology" is important.

The object of the research: the process of studying the educational module "Drawing" of the subject "Technology" in the 10th grade.

The subject of the study: the method of developing graphic skills in high school students when studying the educational module "Drawing" of the subject "Technology" using practical methods.

The purpose of the research: to theoretically justify, develop and experimentally test the methodology of developing graphic skills in high school students when studying the educational module "Drawing" of the subject "Technology" using practical methods.

The main tasks of the research are: 1) to analyze the current state of the research on the methodology of the development of graphic skills of high school students in the classes of the subject "Technology" in psychological and pedagogical science, to reveal on this basis the essence, structural components, criteria, indicators and levels of effectiveness of this work; 2) reveal the factors of effective application of practical teaching methods and substantiate the peculiarities of their implementation for the development of graphic skills of students of grades 10-11 in technology lessons; 3) to develop, characterize and experimentally check the organizational and methodological conditions for the development of graphic skills in high school students when studying the educational module "Drawing" of the subject "Technology" using practical methods.

In the qualification (diploma) paper, methodical features of the development of graphic skills of high school students in classes of the subject "Technology" are defined; criteria, indicators and levels (high, sufficient, average and initial) of the formation of these skills.; the organizational and methodological conditions for the development of graphic skills in high school students during the study of the educational module "Drawing" of the subject "Technology" using practical methods are substantiated; the effectiveness of the developed methodology was experimentally verified in practice.

Key words: skills, graphic skills, teaching method, practical teaching methods, technologies, senior classes, "Drawing" module.

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП.....	6
Розділ I. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ГРАФІЧНИХ ВМІНЬ УЧНЮ СТАРШИХ КЛАСІВ НА ЗАНЯТТЯХ ПРЕДМЕТУ «ТЕХНОЛОГІЇ».....	12
1.1. Розвиток графічних вмінь учнів старших класів як педагогічна проблема.....	12
1.2. Особливості розвитку графічних вмінь учнів старших класів на заняттях предмету «Технології».....	23
Висновки до розділу I.....	28
Розділ II. МЕТОДИКА РОЗВИТКУ ГРАФІЧНИХ ВМІНЬ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ НА ЗАНЯТТЯХ ПРЕДМЕТУ «ТЕХНОЛОГІЇ» З ВИКОРИСТАННЯМ І ПРАКТИЧНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ.....	30
2.1. Чинники ефективного використання практичних методів навчання для розвитку графічних умінь учнів 10-11 класів на уроках технологій.....	30
2.2. Обґрунтування методики розвитку графічних умінь учнів 10-11 класів на уроках технологій.....	43
Висновки до розділу II.....	51
Розділ III. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ОРГАНІЗАЦІЙНО- МЕТОДИЧНИХ УМОВ РОЗВИТКУ ГРАФІЧНИХ УМІНЬ УЧНІВ 10- 11 КЛАСІВ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	52
3.1. Організація та проведення педагогічного експерименту.....	52
3.2. Аналіз результатів педагогічного експерименту.....	64
Висновки до розділу III.....	71
Загальні висновки.....	72
Список використаних джерел.....	74

Додаток А. Календарно-тематичний план занять з навчального модуля «Креслення» предмету «Технології» для учнів 10-го класу.	86
Додаток Б. Плани-конспекти занять з навчального модуля «Креслення» предмету «Технології» для учнів 10-го класу.	94
Додаток В. Контрольна робота (констатувальний етап).	114
Додаток Д. Контрольна робота (заклучний етап).	117
Додаток Е. Форма протоколу спостереження методики формування графічних вмінь в учнів 10-х класів при вивченні навчального модуля «Креслення» предмету «Технології» з використанням практичних методі	В.....119
Додаток К. Схема аналізу заняття з навчального модуля «Креслення» предмету «Технології» щодо формування графічних вмінь в учнів з використанням практичних методів.	120
Додаток Л. Перелік питань для проведення бесіди щодо методики формування графічних вмінь в учнів 10-х класів при вивченні навчального модуля «Креслення» предмету «Технології» з використанням практичних методів.	121